

tâții abia se întindea pînă la 15 milliarie romane: Ostia la gura Tiberului, Laurentul și Laviniul spre mîdăș-dî, Gabii spre resăritu, și Alba-lungă între aceste două puncte, era mai tôte în acea distanță, cu fôrte mică diferență. Din drépta Tiberului occupaseră Romanii prea pușinu locu cōtră Veii, care lo cū nu era cu multu mai departe de 10 milliarie de la Roma spre mîdăș-nópte. Tótă suprafața teritoriului romanu abia coprîdea 400 milliarie pătrate, și poporul abia numără 100,000 sufflete. — Potestatea supremă în timpurile primitive la Roma era împărțită între rege, senat și poporul adunat în comiție. Regele era sacrificel supremu, ellu sacrifică pentru totu poporul, cu tôte că preveghiaea asupra cultului în genere era încredințată collegiului ponteficilor; judecătoria superemă, ellu ședea la fiecare 9 dille pre tribunariu suptu cerulu liberu și judecă causele suppușilor, însă pentru cause criminali se allega questori (*quaestores* cercetători); imperatoriul supremu preste puterea armată, ellu avea putere absolută (*imperium*) în resbellu. Afară de acestea, regele convocă senatul și comițiile, și președea la adunări. Venitul se și lă trăgea din o parte definită a agrului publicu (saū pămîntulu statulu); semnele lui era fascele, sella curule și toga pretestă. — Senatul la începutu fu compus din 100 membri, după unirea cu Sabinii din 200; și de la Tarciniu Priscu încóce din 300. Ellu se convocă de rege, și delibera asupra affacerilor publice, mai vîrtosu a cellor din afară. Suptu domnia lui Tarciniu Superbu se uccise unu mare numeru de senatori, muli se trămisera în essiliu, și senatul încetă de a se mai convocă; tótă puterea veni în mânia despotulu. Adunările publice se făcea la începutu în cele 30 de curie (*comitia curiata*) la convocarea regelui, și decidea despre dechiărarea de resbellu, acceptarea legilor-nóue, și allegerea regelui. De pre timpul lui Ancu Martiu începuse a se formă o classe de ómeni cari